

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**A nemzetközi, valamint az Európai Unió jogának a magyar vadászati élet
szabályozására gyakorolt hatása**

Szerző:

dr. Makay-Beró Henrietta

vadászati és kriminalisztikai szakjogász

Pécs, 2020. november 30.

I. Bevezetés

Alaptörvényünk a P) cikk (1) bekezdésében kimondja, hogy

„A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”.

Ezzel alkotmányos rangra emeli a biológiai sokféleség megőrzésének igényét, valamint kijelenti, hogy a honos állatfajokat, mint a nemzeti örökség részét védelembe kell venni, az állatállományt fenn kell tartani és azt a jövő nemzedék számára meg kell őrizni. Az alkotmányos szintű védelem és fenntartási igény visszaköszön a Vtv. preambulumban és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben. E két törvény egymással összhangban élve adja meg a védelem szintjeit és eszközeit.

Az alkotmányos szintű védelem mellett nemzetközi és Európai Unió elírások is segítik vadjaink védelmét. Az Európai Unióban jelenleg nincs igény arra, hogy a vadászatot közösségi szinten szabályozzák. Ennek leginkább az az indoka, hogy eltérőek a földrajzi és vízügyi adottságok, eltérőek a természeti körülmények, a növény- és vadfajok. Mindezek mellett a jogrendszerek is különbözőek, eltérőek a közigazgatási rendszerek is. Azonban az Európai Unió számos olyan rendelkezést hozott, amely hatással volt a hazai vadászati életre, ezek pedig leginkább a környezet- és természetvédelem kérdéskörében merültek fel, valamint az élőállat és a hús szállítására vonatkozó rendelkezések körében születtek meg. Az agrárium vonatkozó EU-s direktívái között is találkozhatunk olyan jellegű elírásokkal, amelyek a természetvédelem útján gyakorolnak hatást a hazai vadászati életre (pl. vadriasztó lánc alkalmazásának követelménye).

II. Az egyes nemzetközi jogi, valamint EU-s szabályok hatása

A legfontosabb és legérdekesebb EU-s rendelkezéseket, valamint a téma szempontjából releváns nemzetközi egyezményeket együtt ismertetem, mivel ezek rendszerint szoros kapcsolatban állnak

egymással.

1. Az ENSZ és az UNEP szerepe

A hazai vadállományvaló gazdálkodás célja az ésszerű, stabil és fenntartható vadállomány kialakítása, a vad és élőhelyének védelme. Meg kell akadályozni a túlhasznosítást, de az alulhasznosítás sem kívánatos, hiszen az előbbi esetben alig vagy egyáltalán nincs vadászható vad, míg a második esetben akkora vadbőség van, hogy a mezőgazdaságban keletkezett károk már túlmutatnak a vad rendes körülmények közötti tartásával rendszeresen előforduló károknál.

A hazai vadgazdálkodásra leginkább az ENSZ¹ égisze alatt megtartott 1972-es Környezetvédelmi Konferencia gyakorolt hatást, amelyen lefektették a környezet-és természetvédelem alapjait kiemelve azt, hogy a vadon élő állatok és élőhelyeinek védelmére figyelemmel kell lenni a gazdasági fejlődés tervezésekor is.² Mindemellett az azóta elfogadott nemzetközi egyezmények rendelkezéseire figyelhetünk fel a hazai szabályozás mögött. Az ENSZ környezetvédelmi programja az UNEP³, amely a nemzetközi egyezmények kidolgozásában nagy szerephez jutott. 2015-ben elfogadták a 2030-ig szóló Fenntartható Fejlődés Programot, amelyben kiemelt szerepet játszik a biológiai sokféleség megőrzése az ökoszisztéma egyensúlyának fenntartásával.⁴

2. A Ramsari Egyezmény

Magyarországon a lakosság körében legismertebb nemzetközi egyezmény a Ramsari Egyezmény, amely a nemzetközi jelentőségű vizes területek védelméről szól. Magyarország 1979-ben csatlakozott az egyezményhez, amelyet az 1979. évi 28. törvényerejű rendelet hirdetett ki és az 1993. évi XLII. törvény erősített meg. A Ramsari Egyezmény a vízimadarak tartózkodási helyének, a vadvizeknek a védelmét, a vándorló vízimadár populációk óvását, gondozását és a vízimadár állományok célszerű felhasználását szabályozza. Az egyezmény hatálya alá tartozó területeken

---

¹ Egyesült Nemzetek Szervezete, azaz United Nations (UN)

² Lásd Report of the United Nations Conference on the Human Environment Stockholm, 5-16 June 1972 in https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/CONF.48/14/REV.1 letöltés ideje: 2020.11.07.

³ UN Environment Programme

⁴ UNEP Medium Term Strategy 2018-2021 in https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/7621/-UNEP_medium-term_strategy_2018-2021-2016MTS_2018-2021.pdf.pdf?sequence=3&isAllowed=y letöltés ideje: 2020.11.07.

egész évben tilos a vízimadarak vadászata Magyarországon, azonban ez nem jelenti azt, hogy más állatfaj vadászata ne lenne tilos. 2017-ben lejártak a vadgazdálkodási üzemtervek, így az új ciklusra meg kellett határozni a vadászterületeket. A jelenlegi 29 mindösszesen 260.668 hektár⁵ a Ramsari Egyezmény hatálya alá tartozó területből 10 részben vagy egészben valamelyik nemzeti parkigazgatóság vadászatra jogosultsága alatt áll, ezért ott ugyan tilos a vízimadár vadászat, de az apróvad vadászat, illetve a kártékony állatok irtása megengedett. Ezért a Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottság 2016. június 1-2-i ülésén nyilvánította, hogy a természetvédelem felülírja a vadgazdálkodási érdekeket, ezért állásfoglalásában kifejtette, hogy kívánatosnak tartják, ha ezek a területek továbbra is a parkigazgatóságokhoz tartoznának. Ennek legfőbb indokát abban látták, hogy az igazgatóságok azok, amelyek alkalmasak ragadozógazdálkodásra, és olyan nagyvadlétszám kialakítására törekcsenek, amelyek alkalmasak a vizes élőhelyek védelmére, az életközösségek megóvására. A Bizottság állásfoglalásában hivatkozott arra is, hogy a fokozott védelem alatt álló területek kezelése sok konfliktussal is jár, így ezért is kívánatos, ha ilyen területeken állami fenntartású igazgatóságok a vadászatra jogosultak.⁶ Az államnak a jó gazda gondosságával eljárva nemcsak kötelessége, hanem érdeke is a biológiai sokféleség megőrzése, a természeti és környezeti tényezők közötti egyensúly fenntartása és megőrzése a jövő generációk számára.

A Ramsari Egyezmény életre keltette a Wetland City díjat, amelyet Magyarországon kizárólag Tata nyert el. Érdekes azonban, hogy az egyezmény hatálya alatt álló tatai halastavakon tilos a vadászat, azoktól mintegy 3 kilométerre fekvő pusztán már a vadászat semmilyen korlátozás alá nem esik. A díjjal még Kínában Changde, Changshu, Dongying, Haerbin, Haikou, Yinchuan, Franciaországban Amiens, Courteranges, Pont Audemer, Saint Omer a Korea Köztársaságban Changnyeong, Inje, Jeju, Suncheon Madagaszkárban Mitsinj Sri Lankán Colombo és Tunéziában Ghar el Melh büszkélkedhet.⁷

---

⁵ Lásd Magyarország statisztikai adatai a Ramsari Egyezmény hivatalos oldalán in <https://www.ramsar.org/wetland/hungary> letöltés ideje: 2020.11.07.

⁶ A bizottsági ülésről készült jegyzőkönyv alapján. in http://www.termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/Bizottsagok/RamsariBizottsag/Eml%20REMNB%20160601-02.pdf 2018.04.30.

⁷ Lásd Wetland City in <https://www.ramsar.org/activity/wetland-city-accreditation> letöltés ideje: 2020.11.07.

3. Afrikai-Eurázsiai Vonuló Vízimadarak védelméről szóló egyezmény, avagy ismertebb rövidítéssel az AEWA

A másik, a hazai vadgazdálkodásra hatással lévő nemzetközi egyezmény az Afrikai-Eurázsiai Vonuló Vízimadarak védelméről szóló egyezmény, amelyet a 2003. évi XXXIII. törvény hirdetett ki. Az egyezmény célul tűzi ki a vízimadarak védelmét, a fajok ökológiájának fenntartását. Kutatási, oktatási együttműködést vállaltak a felek az egyezmény keretén belül. A vadászati szempontból legjelentősebb rendelkezése pedig az ólomsörét használatának betiltása, amelyet a tv. Vhr. 59. § (1) bekezdése be is vezetett a magyar vadászati gyakorlatba. A mérgező csalétkék tilalmát pedig a már ismertetett tiltott vadászati módok között találjuk a magyar szabályozásban. Mindemellett az egyezmény a részes államoknál sürgette a vadászvizsga bevezetését, amelynek része a madárfajok meghatározása. A magyar vadászvizsga mind elméleti, mind a gyakorlati részében tartalmaz madár felismerési kérdéseket. ⁸ Az UNEP szakértői bizottsága több kézikönyvet is készített, a legutóbbi a 2015-ben készült el, amely meghatározza az egyezmény betartásához szükséges követelményeket. Adatgyűjtést is szorgalmaz a kézikönyv, amely alapja a populációdinamikai adatok és a tenyészidőszakokhoz kötődő adatok gyűjtése.⁹

4. A Bonni Egyezmény

A vándorló vadon élő állatok védelméről szóló Bonni Egyezmény szintén az UNEP közreműködésével jött létre 1979-ben. A vándorló állatok vándorlási útvonalát akarták biztosítani a kutatás és az oktatás területén való együttműködéssel. Függlékei meghatározták a veszélyeztetett, valamint a kedvezőtlen helyzetű fajokat. Magyarország az egyezményt az 1986. évi 6. törvényerejű rendelettel hirdette ki. A 2019-es országjelentés kiemelte, hogy Magyarország erőssége az egyes különösen veszélyeztetett fajok védelme, mint pl. a tűzok vagy a parlagi sas. Ugyanakkor a jelentés felhívta a

---

⁸ Az egyezmény 4.1.4 és 4.1.8. pontjai.

⁹ Lásd UNEP AEWA Conservation Guidelines No. 5 Guidelines on Sustainable Harvest of Migratory Waterbirds TECHNICAL SERIES No.62 in https://www.unep-aewa.org/sites/default/files/publication/ts62_cg5_sustainable_harvest_guidelines_0.pdf letöltés ideje: 2020.11.07.

figyelmet arra, hogy a célok elérése érdekében hatékonyabb koordinációra, szélesebb körű tudásbázisra, valamint a lakosság tudatosságának javítására van szükség a biodiverzitás területén.¹⁰

Az egyezmény végrehajtásáért felelős szervezet 2017-ben fogadta el a 2023-ig szóló akciótervét, amelynek kiemelt területe a vándorló fajok számának csökkenő tendenciájának megállítása, a “harmóniában a természettel” filozófia mentén a természetvédelem és a fenntartható felhasználás egyensúlyának megtalálása.¹¹

5. A Berni Egyezmény

Az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló úgynevezett Berni Egyezmény az Európa Tanács (rövidített elnevezése COE)¹² égisze alatt született meg. Az egyezmény a vadgazdálkodás és a magyar természetvédelem alapköveit tette le azáltal, hogy meghatározta a védett és a fokozottan védett növény-és állatfajokat. Érdekes azonban, hogy Magyarország bár az egyezmény szövegét 1990-ben a Magyar Közlönyben közzé tette és kötelező érvényűként kezelte, de azóta sem hirdette ki törvényben és semmiféle végrehajtási rendeletet sem alkotott. Az egyezmény négy jegyzékkel rendelkezik: az I. a védett növényfajokkal, a II. a védett állatfajokkal foglalkozik. Ebben szerepel pl. a gímszarvas (*cervus elaphus*) és hörcsög (*crictus crictus*), mint védett faj, amelyek nálunk vadászhatók, illetve nem élveznek védelmet, ezért több faj tekintetében élt hazánk fenntartással.¹³

Mindezekon felül az egyezmény III. függeléke foglalkozik a vadászattal, a vadállatok szállításával, kereskedelmével. A IV. függelék pedig a tiltott vadászati módokkal és eszközökkel való vadászatról rendelkezik mint pl. a mesterséges fényforrások, elektromos kábító eszközök (sokkolók) használatával vagy a motoros járműről való vadászattal.¹⁴ Magyarországon erre figyelemmel tiltották be a csali állattal való vadászatot. A csali állat megcsonkított vagy megvakított állat, amely vonzza

---

¹⁰ Lásd a Magyar nemzeti jelentés in https://www.cms.int/sites/default/files/document/2019_CMS_National_Report_Hungary.pdf letöltés ideje: 2020.11.07.

¹¹ Lásd Convention on Migratory Species Strategic Plan for migratory species 2015-2023 in https://www.cms.int/sites/default/files/document/cms_cop12_res.11.2%28rev.cop12%29_e.pdf letöltés ideje: 2020.11.07.

¹² Council of Europe, azaz COE

¹³ Lásd az egyezmény II. függeléke in <https://rm.coe.int/168078e2ff> letöltés ideje: 2020.11.07.

¹⁴ Lásd az egyezmény IV. függeléke in <https://rm.coe.int/168097eb58> letöltés ideje: 2020.11.07.

társait, ezáltal azok könnyen elejthetővé válnak. Ezen felül hazánkra a rákosi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis*) védelme okán speciális feladatok hárulnak.¹⁵ Érdekesség, hogy a Berni Egyezménynek maga az Európai Unió is önálló szerződő tagja és nem támogatta Svájc javaslatát, miszerint bármikor lehet fenntartással élni az egyezmény rendelkezéseivel szemben.¹⁶

Az EU is intézkedett az egyezmény rendelkezéseinek saját jogába való átültetéséről a 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a madárvédelmi irányelv), valamint a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv révén. A madárvédelmi irányelv a 79/409/EGK madárvédelmi irányelvet gondolta újra, aktualizálta, amely¹⁷ a tagállamok európai területén természetesen előforduló madárfajok védelmével foglalkozik. Ennek keretében célja a fajok állományainak szinten tartása a biológiai sokféleség fenntartása mellett. Az I. mellékletben felsorolt fajok tekintetében különleges védelmi intézkedések szükségesek. E körben megkülönbözteti a kipszitulással fenyegetett, az élőhelyük meghatározott változásaira érzékeny, a kis állományuk vagy korlátozott helyi elterjedésük miatt ritkának minősített, valamint a különleges figyelmet érdemlő egyéb fajokat és a védelmi intézkedések szükségességi szintjét ehhez igazítja. Az általános védelmen felül a bármilyen módszerrel végzett szándékos elpusztításának, befogásának, a fészkek és tojások szándékos elpusztításának vagy károsításának, a fészkek eltávolításának, tojásaik természetből való begyűjtésének és e tojások birtoklásának, a madarak szándékos zavarásának, illetve tartásának tilalmát írja elő. Kivételeket csak rendkívül szűk körben enged, amely a magyar szabályozásban pl. a szelektív csapdázási módszerekben, a közegészségi, közbiztonsági, légi biztonsági szabályozásban érhetőek tetten. Az EU-s szabályozástól eltérni a kivételeken kívül nem lehet, de azoktól szigorúbb védelmi előírásokat lehet alkalmazni.¹⁸

---

¹⁵ Lásd Council of Europe Convention on the conservation of European wildlife and natural habits Standing Committee Action Plan for the Conservation of the Meadow Viper (*Vipera ursinii*) in Europe 25th meeting Strasbourg, 28 November-1 December 2005 in <https://rm.coe.int/16807462b0> letöltés ideje: 2020.11.08.

¹⁶ Lásd Javaslat az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezmény (berni egyezmény) Állandó Bizottságának 32. ülésén az Európai Unió által képviselendő álláspontról in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52012PC0520> letöltés ideje: 2018.04.30.

¹⁷ A Tanács irányelve a vadon élő madarak védelméről (79/409/EGK) in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A31979L0409> letöltés ideje: 2020.11.08.

¹⁸ 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=EN> letöltés ideje: 2020.11.08.

Az élőhelyvédelmi irányelv¹⁹ a természetes élőhelyek védelmével foglalkozik, amelyek közül prioritást élvez a közösségi jelentőségű élőhelyek védelme. Ennek az irányelvnek köszönhetően született meg az európai ökológiai hálózat, azaz a Natura 2000 program. Jelenleg az EU tagállamaira²⁰ vetítve 784.994 km² szárazföldi és 573.131 km² vizes élőhely tartozik ennek hatálya alá, amely az EU tagállamainak összterületének 17, 9 %-a.²¹ Magyarország területén 535, mindösszesen 19.949 km² szárazföldi terület kapott Natura 2000 minősítést, amely az ország területének 21.4%-a.²²

6. A Washingtoni Egyezmény

A Washingtoni Egyezmény a veszélyeztetett vadon élő állatok-, és növényfajok kereskedelméről szól. Az egyezményt 1973-ban fogadták el, Magyarország a 4/1990. (XII.7.) KTM sz. rendelettel hirdette ki. Az egyezmény célkitűzése, hogy a kereskedelemmel veszélyeztetett fajokat élőhelyük védelmével élőhelyükön őrizték meg. Az egyezménynek szintén önálló részese az Európai Unió, amely a 338/97 EGK rendeletében²³ hirdette azt ki, így az minden tagállamára nézve kötelezővé vált. Az egyezmény hatással volt a vadászati törvényünkre. A Vhr. 45. § (2) bekezdése építette be ezeket a rendelkezéseket a madárfajok szállításánál, amikor kimondta, hogy

„A vadászható madárfajok közül a nyári lúd, a vetési lúd, a nagy lilik, a kanadai lúd, az erdei szalonka, a szárcsa, a balkáni gerle, a dolmányos varjú, a szarka és a szajkó esetében tilos azok élő vagy elpusztult, illetve elejtett egyedeinek és származékainak vagy könnyen felismerhető részeinek eladása, eladásra történő szállítása, eladásra történő tartása, valamint eladásra történő felkínálása. Ezen cselekmények az egyéb vadászható madárfajok esetében csak a jogszerűen elejtett, befogott egyedekkel végezhetők.”

¹⁹ A Tanács 92/43/EGK irányelve in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A31992L0043> letöltés ideje: 2020.11.08.

²⁰ Mivel még a Brexit végleges jogi szabályozási körülményeit nem állították fel, így Nagy-Britannia területeit is bele számolva.

²¹ Barometer statistics Natura 2000 barometer in <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/natura-2000-barometer> letöltés ideje: 2020.11.08.

²² Barometer statistics Natura 2000 barometer in <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/natura-2000-barometer> letöltés ideje: 2020.11.08.

²³ A Tanács 338/97/EK rendelete (1996. december 9.) a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről in <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1997R0338:20100815:HU:PDF> letöltés ideje: 2020.11.08.

Ezen felül a Washingtoni Egyezményhez kötődik a 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet is, amely a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szól. A rendelet kimondja, hogy az igazgatási hatóság állítja ki az engedélyeket és bizonylatokat, az eredetigazolást, illetve vezeti nyilvántartásokat. A környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség és az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség nyilvántartást vezet a bejelentésekről és kiállítja a bizonylatokat és igazolásokat. Az igazgatási hatóság, a Főfelügyelőség, a felügyelőség, az állat- és növény-egészségügyi hatóság, az élelmiszer-biztonsági hatóság, a rendőrség, valamint a vám- és pénzügyőrség az Egyezmény és a rendelet végrehajtása érdekében hatósági ellenőrzést végez. Csak olyan állat hozható be és vihető ki az országba, amely megfelelő származás igazolással rendelkezik és nincs a tiltólistán.

7. A Riói Egyezmény

Végül, de nem utolsó sorban essék pár szó a Riói Egyezményről, mely a biológiai sokféleség, vagy más néven, a biodiverzitás egyezménye.²⁴ A fenntartható fejlődés fogalmát 1987-ben a Fejlesztési Konferencia fogadta el.²⁵ Az egyezményt 1992-ben fogadták el, Magyarországon kihirdette az 1995. évi LXXXI. törvény. Az egyezmény célkitűzését így fogalmazza meg:

„Ezen Egyezménynek a vonatkozó rendelkezései szerint követendő célja a biológiai sokféleség megőrzése, komponenseinek fenntartható használata, a genetikai erőforrások hasznosításából származó előnyök igazságos és méltányos elosztása, beleértve a genetikai erőforrásokhoz való megfelelő hozzáférhetőséget, a vonatkozó technológiák megfelelő átadását - az ezen erőforrásokkal és technológiákkal kapcsolatos minden jog figyelembevételével - és a megfelelő pénzeszközök biztosítását.”

Az egyezmény alapja a biodiverzitás megőrzése és ennek érdekében a genetikai erőforrásokhoz való egyenlő hozzáférés, a technológiák átadásának biztosítása. Mint ahogy a fenntartható

---

²⁴ Convention on Biological Diversity (CBD), elfogadták Rio de Janeiro Brazília.

²⁵ Scott Brainerd: European Charter on Hunting and Biodiversity CIC Technical Series Publication No. 2 CIC - International Council for Game and Wildlife Conservation on behalf of the Council of Europe Hungary, Budakeszi 2007. 14. o.

vadgazdálkodásról szóló tanulmány is megjegyzi, az egyezmény nem konkrét kötelezettségeket, hanem általános célokat és fogalmakat határoz meg, ezzel kellő rugalmasságot adva a részes államoknak, hogy a meghatározott célokat saját magukra szabva értsék el.²⁶

8. Egyéb Európai Uniói rendelkezések

Mint korábban említettem, egyes az agrárium jogterületéhez tartozó rendelkezések is hatással vannak a vadászatra. Ilyen az EU 3254/91/EGK rendeletét, amely a lábfogó csapóvasak használatát tiltotta meg. Ugyan 6 cikkből áll a rendelkezés, de annál nagyobb jelentőséggel bír a tiltott vadászati eszközök és módon meghatározásában.²⁷

Jól látható, hogy ezen egyezmények hatására öltöttek végleges formát a tiltott vadászati eszközök és a tiltott vadászati módok, születtek meg a vad és élőhelye védelmének legfontosabb sarokkövei, a vadállomány jövő generációjának való megőrzése a biológiai sokféleség útján.

A legújabb vadászatot érintő EU-s szabályozás a 2014-ben született rendelet az idegenhonos és inváziós fajok betelepítéséről, amely egy egyre erősödő tendenciát mutató, de igen veszélyes jelenséggel veszi fel a harcot, hiszen ezek a fajok a helyi flórát és faunát károsíthatják, más honos fajok kipusztulásához vezethetnek. A rendelet engedélyezi eljárást, szigorú kontroll előírásokat és vészhelyzeti protokollt is tartalmaz.²⁸

III. Nemzetközi érdekképviseleti szervek

A vadászokkal foglalkozó nemzetközi szervezetekből sincs hiány. A **FACE**, az európai vadászok szövetsége, amelyet 1977-ben alapítottak. Nyitva áll a nemzeti vadászszövetségek képviselői,

---

²⁶ Elisa Morgera James Wingard: Principles for Developing Sustainable Wildlife Management Laws CIC Technical Series Publication No. 3 the CIC - International Council for Game and Wildlife Conservation and the FAO - Food and Agriculture Organization of the United Nations Hungary, Budakeszi 2009. 17. o.

²⁷ A Tanács 3254/91/EGK Rendelete (1991. november 4.) a lábfogó csapóvasak Közösségen belüli használatának tilalmáról, valamint a lábfogó csapóvasal, vagy a kíméletes csapdázási szabványoknak nem megfelelő módszerekkel való elejtést alkalmazó országokból származó egyes vadon élő állatfajok prémjének és belőlük előállított áruknak a Közösségbe történő behozatala tilalmáról in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A31991R3254> letöltés ideje: 2020.11.08.

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 1143/2014/EU rendelete (2014. október 22.) az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:32014R1143> letöltés ideje: 2020.11.08.

valamint valamennyi Európa Tanácsbeli tagállam előtt. Összesen 38 tagja van, székhelye Brüsszel. Fő feladata az érdekképviselés és a vadászat kutatása az európai kontinensen, ezáltal a vadászok érdekképviselését ellátja, lobbizik a vadászat társadalmi elfogadásáért. Aktívan részt vesz a Berni Egyezmény bizottsági ülésein. Az IUNC tagja 1987 óta. ²⁹

A másik szövetség a CIC, azaz a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács. Székhelye kezdetben Párizs volt, de 1999-ben Budakeszire költöztek. Jogilag bejegyzett székhelye Bécs 2003 óta. A szervezet továbbra is Budakesziben működik. Magyarország alapító tagja a társaságnak. A Tanács célja a vadászati tudomány fejlesztése, a vadászat általános érdekeinek képviselése, valamint magának a vadászat ügyének képviselése nemzetközi szinten. Jelenlegi alelnöke magyar, Vallus Pál.³⁰

IV. Záró gondolatok, összegzés

Mint láthattuk, rendkívül szerte ágazó természetvédelmi és környezetvédelmi előírások szövik át a vadászat mindennapjait. Ezek a vadászatot is érintő rendelkezések nemcsak a vadászok, hanem a „hétköznapi” emberek életére is hatással vannak, gondoljunk csak a védett természeti és környezeti értékekre, az előírásokból fakadó egyedi hatásokra (pl. védett állatok, védett növényfajok). Az ismertetett rendelkezések és a vadászat kapcsolódási pontjainak ismertetéséből is jól látható, hogy a vadászat az a terület, ahol a legtöbb érdek ütközését, kollízióját szükséges feloldani és a vadgazdálkodási, vadászati sport, mezőgazdasági, természetvédelmi és környezetvédelmi tevékenységeket kell összhangba hozni. Ez a feladat mind a jogalkotók, mind a szakemberek számára nagyobb volumenű kihívás, de nem lehetetlen, mint ahogy a fentebb bemutatott jogi rendelkezések és a gyakorlati példák is elének tárták.

---

²⁹ FACE, azaz The European Federation for Hunting and Conservation in <https://www.face.eu/about-face/> letöltés ideje: 2020.11.08.

³⁰ The International Council for Game and Wildlife Conservation (CIC) <http://www.cic-wildlife.org/who-we-are/the-cic/> letöltés ideje: 2020.11.08.

Felhasznált irodalom:

- Scott Brainerd: European Charter on Hunting and Biodiversity CIC Technical Series Publication No. 2 CIC - International Council for Game and Wildlife Conservation on behalf of the Council of Europe Hungary, Budakeszi 2007. 14. o.
- Elisa Morgera James Wingard: Principles for Developing Sustainable Wildlife Management Laws CIC Technical Series Publication No. 3 the CIC - International Council for Game and Wildlife Conservation and the FAO - Food and Agriculture Organization of the United Nations Hungary, Budakeszi 2009. 17. o.
- Barometer statistics Natura 2000 barometer in <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/natura-2000-barometer>
- Convention on Migratory Species Strategic Plan for migratory species 2015-2023 in https://www.cms.int/sites/default/files/document/cms_cop12_res.11.2%28rev.cop12%29_e.pdf
- Council of Europe Convention on the conservation of European wildlife and natural habits Standing Committee Action Plan for the Conservation of the Meadow Viper (*Vipera ursinii*) in Europe 25th meeting Strasbourg, 28 November-1 December 2005 in <https://rm.coe.int/16807462b0>
- FACE, azaz The European Federation for Hunting and Conservation in <https://www.face.eu/about-face/>
- Javaslat az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezmény (berni egyezmény) Állandó Bizottságának 32. ülésén az Európai Unió által képviselendő álláspontról in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52012PC0520>
- Magyar nemzeti jelentés in https://www.cms.int/sites/default/files/document/2019_CMS_National_Report_Hungary.pdf
- Magyarország statisztikai adatai a Ramsari Egyezmény hivatalos oldalán in <https://www.ramsar.org/wetland/hungary>

- Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottság 2016. június 1-2-i ülésről készült jegyzőkönyv alapján. in.
http://www.termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/Bizottsagok/RamsariBizottsag/Eml%20REMNB%20160601-02.pdf
- Report of the United Nations Conference on the Human Environment Stockholm, 5-16 June 1972 in https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/CONF.48/14/REV.1
- The International Council for Game and Wildlife Conservation (CIC) <http://www.cic-wildlife.org/who-we-are/the-cic>
- UNEP AEWB Conservation Guidelines No. 5 Guidelines on Sustainable Harvest of Migratory Waterbirds TECHNICAL SERIES No.62 in https://www.unep-aewa.org/sites/default/files/publication/ts62_cg5_sustainable_harvest_guidelines_0.pdf
- UNEP Medium Term Strategy 2018-2021 in https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/7621/-UNEP_medium-term_strategy_2018-2021-2016MTS_2018-2021.pdf.pdf?sequence=3&isAllowed=y
- Wetland City in <https://www.ramsar.org/activity/wetland-city-accreditation>

Felhasznált jogszabályok

- A Bonni Egyezmény, kihirdette a Bonnban, az 1979. évi június hó 23. napján kelt, a vándorló vadon élő állatfajok védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1986. évi 6. törvényerejű rendelet
- A Berni Egyezmény az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről
- A Berni Egyezmény II. függeléke in <https://rm.coe.int/168078e2ff>
- A Berni Egyezmény IV. függeléke in <https://rm.coe.int/168097eb58>
- A Ramsari Egyezmény, kihirdette a nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízimadarak tartózkodási helyéről szóló, [Ramsarban](#), 1971. február 2-án elfogadott

egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 28. törvényerejű rendelet, megerősítette a a nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízmadarak tartózkodási helyéről szóló, Ramsarban, 1971. február 2-án elfogadott Egyezmény és annak 1982. december 3-án és 1987. május 28.-június 3. között elfogadott módosításai egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 1993. évi XLII. törvény

- Az Afrikai-Eurázsiai Vonuló Vízimadarak védelméről szóló egyezmény, kihirdette az afrikai-eurázsiai vándorló vízimadarak védelméről szóló, Hágában, 1995. június 16-án aláírt nemzetközi megállapodás kihirdetéséről szóló 2003. évi XXXIII. törvény
- A Tanács irányelve a vadon élő madarak védelméről (79/409/EGK) in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A31979L0409>
- 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=EN>
- A Tanács 92/43/EGK irányelve in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A31992L0043>
- A Tanács 338/97/EK rendelete (1996. december 9.) a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről in <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1997R0338:20100815:HU:PDF>
- A Tanács 3254/91/EGK Rendelete (1991. november 4.) a lábfogó csapóvasak Közösségen belüli használatának tilalmáról, valamint a lábfogó csapóvassal, vagy a kíméletes csapdázási szabványoknak nem megfelelő módszerekkel való elejtést alkalmazó országokból származó egyes vadon élő állatfajok prémjének és belőlük előállított áruknak a Közösségbe történő behozatala tilalmáról in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A31991R3254>
- Az Európai Parlament és a Tanács 1143/2014/EU rendelete (2014. október 22.) az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről in <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:32014R1143>
- Magyarország Alaptörvénye
- A vad védelméről, a vadgazdálkodásról és a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény

- Jelen tanulmány dr. Makay-Beró Henrietta: A vadászati hatóság múltja, jelene, jövője Magyarországon Pécs, 2020 P.hD. értekezés disszertációs kutatómunkáján alapul.